

2018 09 14 - 2018 10 26

Lietuvos medicinos biblioteka, Kaštonų g. 7, Vilnius

Paroda "Kokias paslaptis gali atskleisti senieji leidiniai"

Lietuvos medicinos bibliotekoje Senosios literatūros fonde saugoma daugiau kaip 5000 fizinių vienetų dokumentų nuo XVI a. iki 1917 metų. Tai – enciklopedijos, žinynai, žodynai, atlasai, vadovėliai daugiausia lotynų, lenkų, prancūzų, rusų kalbomis. Taip pat saugoma pirmosios Lietuvoje išleistos medicininės knygos „*Commentariola medicina et physica ad aliquot scripta*“, išspausdintos Vilniuje 1584 m. Jono Karcano spaustuvėje, faksimilė.

Kas gi slepiasi šiuose senuosiuose dokumentuose?

- Medicinos mokslo vystymosi istorija.
- Spaudos ir knygos leidybos kultūros istorija.
- Medicinos knygos istorija Lietuvoje ir pasaulyje.

Šios parodos tikslas, paskatinti savo skaitytojus pasidomėti senais spaudiniais, kurie gali pateikti daug įvairiausių netikėtumų.

Parodos eksponatai gali padėti ne tik atitrūkti nuo šiandienos skubos ir intensyvių naujausių technologijų paieškų, bet ir padėti suvokti, kad nauja, tai tik patobulinta seno versija.

Vien žvilgtelėjus į nedidelėje ekspozicijoje patalpintus leidinius, galime suprasti, koks sudėtingas žinių ir knygos kelias. Didžiausią eksponatų dalį sudaro Vilniaus senųjų spaustuvių leidiniai: disertacijų pranešimai, monografijos, mokymo medžiaga ir kt. Skaitytojų dėmesiui pateikta vienos storiausių, didžiausių ir mažiausių knygų pavyzdžiai, gražiai apipavidalintos, dailiai iliustruotos, ir net ranka rašyta šapirografu dauginta knyga „*Farmakologia*“, parašyta apie 1850 m.

Atkreiptinas dėmesys, kad didžioji dauguma leidinių turi vienokį ar kitokį knygos nuosavybės ženklą: ekslibrisą, asmens ar visuomeninės bibliotekos antspaudą, asmens spaudą, lipdę ar įrašą ranka. Visi šie ženklai pasakoja leidinio gyvenimo istoriją: kam priklausė, kokioje šalyje ar mieste pabuvojo. Malonu aptikti knygose antspaudus, ekslibrisus, kurie rodo, kad šios knygos kažkada priklausė Viekšnių gydytojui Antanui Biržiškai, ar jo sūnums, garbiems Lietuvos mokslo, kultūros ir visuomenės veikėjams Mykolui ir Vaclovui Biržiškoms. Vartyti knygas su Vilniaus medicinos, Vilniaus mokslo mylėtojų draugijos antspaudais ar žinomų Lietuvos didikų bibliotekų ekslibrisais.

Parodoje pateikti leidiniai, kurių bibliografiniai įrašai jau yra įtraukti į LMB elektroninį katalogą. Juos galima užsisakyti ir vartyti, skaityti bibliotekoje. Nuo 2012 m. yra leidžiamas ketvirtinis elektroninis informacinis leidinys „*XVI-XX a. pr. medicinos literatūra*“ <http://www.lmb.lt/xvi-xx-a-prad-medicinos-literatura/>, kuriame atsispindi naujai įvestų leidinių bibliografiniai įrašai ir skenuoti viršeliai ar antraštiniai lapai. Šiuo metu jau aprašyta apie 800 spaudinių.

Senieji spaudiniai galėtų būti įdomūs įvairių sričių specialistams, besidomintiems savo srities mokslo ištakomis.

Maloniai kviečiame pajauti istorijos dvelksmą į rankas paimant seną, laiko išbandymus atlaikiusį, leidinį.

Paroda veiks iki spalio 26 dienos.

(http://www.santaroszinios.lt/wp-content/uploads/2018/09/41435146_2252516118124433_8914734024811872256_n.jpg)